

Revščina družin se poglablja

[Jana Vidic](#) / 01. 12. 2015

V Ljubljani je potekala novinarska konferenca ob 5. obletnici projekta Botrstvo. Čeprav zaradi pomoči botrov in donatorjev v tem trenutku nekoliko lažje živi več kot 4500 otrok in njihovih družin, pa je osrednje sporočilo projekta predvsem opozorilo:

“Revščina družin se poglablja, širi se na srednji sloj in že prinaša dolgotrajne posledice.” – **Anita Ogulin**, predsednica ZPM Moste Polje

V tem trenutku na svojega botra v projektu Botrstvo čaka več kot 250 otrok iz vseh koncev Slovenije.

Iskrica Nedeljskega

<http://www.zavod-vid.si/iskrica-nedeljskega.html>,

Nekaj skupnih akcij je bilo vzrok za naše današnje sodelovanje pri ISKRICINIH namenih pomoči revnim. Nekajkrat smo se oboji srečali pri pomoči družini, ki ni potrebovala samo pripomočka za svojega otroka, ampak je potrebovala tudi takšno pomoč, kot jo je nudila ISKRICA. Skupaj smo celi družini spremenili življenje. Na začetku so bile te pomoči naključne, kasneje pa so prerasle v sodelovanje, katerega rezultat je zaupanje, da sredstva ISKRICE vodimo na Humanitarnem zavodu VID in naši FUNDACIJI IZPOLNIMO OTROŠKE ŽELJE.

Eden od vzrokov nastanka Ustanove FUNDACIJA IZPOLNIMO OTROŠKE ŽELJE pa je bila tudi prošnja in potreba po sodelovanju s strani časopisne hiše Dnevnik d.d., ki je v okviru svoje dejavnosti izvajal širom Slovenije poznan projekt ISKRICA V ŽALOSTNIH OČEH, s katerim je pomagal pomoči potrebnim ljudem, posameznikom, družinam in otrokom širom Slovenije. Kar nekajkrat smo se z ISKRICO skupaj ujeli v akcijah pomoči. Tudi na terenu, ko smo nevede pomagali isti družini in skupno poskrbeli, da se je akcija pomoči hitreje končala. Dobro in odgovorno smo opravili vsak svoj del naloge in ob tem se je pojavilo medsebojno zaupanje.

Ker pa je časopisna hiša Dnevnik pravna oseba gospodarskega prava in kot takšna njena dejavnost ne more biti dobrodelna in humanitarna in njihove pomoči ne morejo biti [predmet oprostitve po zakonu o dohodnini](#) so nas prosili, če ISKRICO prevzamemo mi. Sklenili smo pogodbo o sodelovanju s katero se je bančni račun ustanove "posodil" ISKRICI. Vse potrebne aktivnosti, kot so vodenje evidenc plačil s strani iskričinih donatorjev, izplačevanje pomoči potrebnim, izdelava poročil za javno objavo se vodi in dela pri nas v Humanitarnem zavodu VID oziroma Ustanovi FUNDACIJA IZPOLNIMO OTROŠKE ŽELJE. Odločanje o tem, kdo je upravičen do prejema pomoči, koliko pomoči in podobno pa še vedno drži v rokah Dnevnik. Prej dolgoletna vodja Iskrice gospa Nada Mavrič, sedaj pa novinar Matjaž Kranjec.

Časopisna hiša Dnevnik zavodu VID oziroma FUNDACIJI IZPOLNIMO OTROŠKE ŽELJE v zahvalo nudi prostor za objavljanje zapisov o naši dejavnosti v njihovem mediju Nedeljski dnevnik.

Pogodba o sodelovanju je bila podpisana 29. 1. 2004 in na njeni podlagi še danes uspešno

sodelujemo.

Seveda pa naše akcije pomoči, za katere je bila Ustanova tudi ustanovljena in vse aktivnosti, ki so povezane s pomočmi otrokom vodimo na našem računu, ki je ločen od Iskričinega. S tem zagotavljamo vso transparentnost in možnost nadzora nad porabo sredstev.

Ravno to sodelovanje je lep primer tega, kako se lahko dve organizaciji in dva podobna namena združita v delanje dobrega.

O ISKRICI NEDELJSKEGA

Iskrica v žalostnih očeh ali skrajšano Iskrica Nedeljskega je dobrodelna dejavnost v okviru Nedeljskega dnevnika, ki že več kot dve desetletji redno piše o socialnih stiskah družin in posameznikov. Ves ta čas pomagajo revnim, brezdomnim, bolnim, invalidnim, izključenim ali kako drugače prizadetim otrokom in najstnikom ter hkrati njihovim družinam.

Iskrica je javna in prostovoljna. Ko dobijo prošnjo za pomoč - te prihajajo s pismi, telefonskimi klici, od posameznikov in inštitucij, ob različnih naravnih nesrečah, tragedijah - se pri pristojnem centru za socialno delo, na Rdečem križu, krajevni skupnosti in drugod pozanimajo, če gre v resnici za socialno ogroženost in pomoči potrebno družino. Potem jih obišejo, o njih in še posebej otroci pišejo, jih fotografirajo, po objavi v rubriki Iskrica jim finančno in še na kakšne druge načine pomagajo, z njimi sodelujejo dalj časa, odvisno od problema in njihove pripravljenosti za sodelovanje.

Finančna pomoč je različna, odvisna od števila otrok in spet od veličine problema. Zelo radi pomagajo "po projektu", kar pomeni, da financirajo kopalnice, obnovo otroških sob, kupujejo pohištvo in reči, ki jih otroci najbolj potrebujejo, ali nakažejo denar na transakcijski račun enega od otrok za njihove potrebe, kadar starši ne znajo z denarjem, tudi na šole in socialno službo prek tako imenovanih pupilnih vlog.

Del dohodnine lahko zdaj namenite tudi Iskrici in kranjski Ustanovi FUNDACIJA IZPOLNIMO OTROŠKE ŽELJE. Ko bo davčna uprava vaše donacije nakazala na naš skupni račun – dogovor o človekoljubnem sodelovanju med Humanitarnim zavodom VID in Dnevnikom je bil podpisan 29. januarja 2004 – bo 85 odstotkov tega denarja namenjenih neposredno za Iskrico in 15 odstotkov za omogočanje dejavnosti FUNDACIJE IZPOLNIMO OTROŠKE ŽELJE iz Kranja.

S tem, ko se boste odločili [del svoje dohodnine nameniti Ustanovi FUNDACIJA IZPOLNIMO OTROŠKE ŽELJE](#) boste namenili sredstva pomoči potrebnim obema organizacijama in omogočili pomoč otrokom s posebnimi potrebami v akcijah Humanitarnega zavoda VID in FUNDACIJE IZPOLNIMO OTROŠKE ŽELJE ter ISKRICI NEDELJSKEGA.

Nedeljski dnevnik, 06.01.2016

Iskrica ČE BI ISKALI SKUPNO ZNAČILNOST DRUŽINE MALE NIKITE, BI BILA TO LE BOLEZEN, KI JE ZAZNAMovala VSE TRI

Nikita čaka na lepše čase

Dekletce je pri osemnajstih mesecih prestalo operacijo na srcu – Bernardi so operirali oba kolka in kolena – Roman je delal 26 let, zdaj skrbi za obe – Nikita težko govori, zdravniki pravijo, da lahko spregovori čez noč - Vse, kar so si uredili, so naredili s pomočjo dobrih ljudi – Roman je hud sladkorni bolnik Besedilo in fotografija: **Matjaž Kranjec**

Sredi Cerknice živijo, v bloku, kjer pa so večinoma starejši, tako da z njimi nimajo kakšnih posebnih stikov. A živijo v visokem pritličju, na koncu hodnika, celo balkonček imajo. Kar je zanje nadvse pomembno. Tam se jim namreč dogaja vse, kar imajo v življenju in od življenja. Drugam ne morejo in ne zmorejo. So pač reveži in vsi po vrsti bolniki.

Trije so. Oče Roman, mama Bernarda in mala Nikita, štiri leta je stara. Roman in Bernarda prihajata z ne preveč oddaljene Bloške planote. Pa sta se našla v teh krajih, najprej so živeli v Rakeku, zdaj so tri leta v Cerknici. Nista stara, sta pa v srednjih letih. In med pogovorom imata oba neprestano rdeče oči, v napol prikritem joku. Pripovedujeta svojo zgodbo in iščeta pomoč. Morda rešitev. Ki pa je mi sami ne zmoremo, pa čeprav v primerjavi z državo, ki se je blagovolila nameniti revežem po petdeset evrov, pa se s tem še hvali, namenjamo družinam v stiski bistveno več.

Z vsem so nam pomagali

Sedimo za mizo v kuhinji. Skromno stanovanje, na hitro urejeno, kolikor se je dalo, dobili so ga od občine. »Vse, kar vidite notri, smo si uredili s pomočjo dobrih ljudi, ki so nam pomagali. Brez njih ne bi šlo. Pa stanovanje je dosti poceni, saj nam pomaga občina s subvencijo. So pa drugi stroški, ki jih ne zmoremo. Potem kolobarimo. Zdaj smo glede zaostalih položnic prišli na ničlo, saj smo upokojenci dobili regres. Zdaj pa na novo,« začne pripovedovati Roman Štritof, po njem je priimek prevzela tudi mala Nikita.

Roman je star 47 let, štirideset jih bo kmalu njegova partnerica Bernarda, s katero imata deklico Nikito. »26 let delovne dobe imam za sabo, pa sem potem moral službo pustiti, ker Bernarda zaradi svojih zdravstvenih težav ne bi mogla sama skrbeti za deklico. Bil sem voznik tovornjaka, rad sem imel delo, ampak ni več šlo. Zdaj imam socialno podporo, pa še nekaj dobim kot skrbnik za Nikito. Bernarda sama pač ne bi zmogla.« In kot pripovedujeta, mama res ne bi mogla skrbeti za deklece. »Vse moje težave so se začele okrog leta 2000. Tedaj je moj prvi mož naredil samomor. Doživela sem stres, zdravje se je slabšalo in potem je šlo vse skupaj samo navzdol. Poznalo se je pri sklepih, tako da so mi leta 2003 zamenjali prvi kolk, čez tri leta drugega, leta 2008 so mi operirali eno koleno, letos še drugo. Od vseh zdravil, ki jih jemljem, so opešale še

ledvice, tako da grem sredi avgusta v bolnišnico v Ljubljano. Kako hitro bom zunaj, pa niti ne vem.«

Nekje plačaš, drugje zmanjka

Do petindvajsetega leta je delala v kuhinji kot kuharska pomočnica na šoli, kasneje ni več šlo. Z Romanom sta skupaj štirinajst let. Tudi Roman je zahteven sladkorni bolnik. »Trikrat na dan moram jemati inzulin, tako da tudi če bi hotel delati, tega ne bi zmoget. Sicer pa tudi zaradi stanja v družini tega ne bi zmoget,« Bernardo dopolnjuje Roman. Saj če bi bili zdravi, potem bi z vsem skupaj, kar naberejo – tega je za okoli sedemsto evrov na mesec – še nekako zmogli skozi mesec. A eno je porušeno zdravje, drugo pa je še dodatni kredit za avtomobil. Starejšega letnika, a vendar stane. »Avtomobil pa moramo imeti, saj ju kar naprej vozim k zdravnikom, na preglede, na kontrole, na zdravljenje. Od Ljubljane do Valdoltre pa do našega zdravnika. Še sreča, da so nam šli na roko in da lahko plačujem obroke. Po sto petdeset evrov na mesec. Potem zmanjka drugje, potem zaostaja plačilo položnic. Ampak nočem zamujati. Še okrog tisoč petsto evrov nam manjka, da bomo avtomobil dobili za stalno,« pravi Roman.

Medtem ko se tako pogovarjamo, se Nikita stalno motovili naokrog, vidi se, da je živahno dekletce, polno življenja in pričakovanja. Nikita pričakuje lepo življenje, še sanja se ji ne, kako težko živijo. Nikita je bolna, bolezen ali zdravstvene napake jo spremljajo od rojstva. »Nikita je živahno dekletce, štiri leta je stara. A je že v tem času veliko prestala,« pravita Roman in Bernarda. »Pri osemnajstih mesecih je bila operirana na srčku, pa so tisto hibo na srečo uspešno odpravili. Kot dojenčica je dobila okužbo na ledvicah, a je zdaj že mnogo bolje. A ostal ji je tako imenovani Di Georgijev sindrom, težava, s katero mora mala deklica živeti naprej.

»Otrok se lahko rodi brez rok ali brez nog, lahko ima napake v ustih, napake na očeh se tudi kažejo. Pri Nikiti se najbolj pozna pri govoru, saj težko govori za svoja leta. Zanima pa jo vse. Rada bi kaj povedala, a ker ne zmore, se navadno potem zjoka. Trudimo se vsi skupaj, tudi v vrtcu, kamor hodi, ima logopedinjo. Zdravniki nam pravijo, da se to lahko zelo hitro spremeni, da utegne spregovoriti čez noč, kot se reče. Mi se trudimo z njo, zvečer ji redno prebiramo pravljice. Rada ima knjige, rada riše. Potem skuša tudi sama narisati, kar je videla, kar smo ji brali. Upamo, da jo bomo lahko dali v normalno šolo, sicer pa jo bomo poslali v Postojno na šolanje s prilagojenim programom. Vse bomo naredili za to, da bo lahko živela tako kot drugi,« pravita Bernarda in Roman.

En dan na morju

Ob vseh teh boleznih jih tare še strašansko pomanjkanje. Nimata nikogar, ki bi jim priskočil na pomoč. »Vse, kar nam je uspelo narediti v stanovanju, je od dobrih ljudi, na Blokah, od koder prihajamo, si pridelamo le nekaj krompirja. Drugih sorodnikov tako rekoč ni, nekaj pomaga moja kolegica z oblačili za otroka, drugo dobimo. Nikita pa raste in vse, kar ima v omari, je že dejansko prerasla. Ima nekaj igrač, dobila jih je, tudi knjige je dobila. To je njen svet. Vsaj za silo sva ji uredila njeno sobo iz dela skupne sobe. Da ima svoj prostor. Da ima tam igrače in knjige.«

Ko ni ničesar, potem ni ničesar. Roman in Bernarda sta vesela, da jima je vsaj položnice uspelo plačati. Kako bo z odplačilom kredita za avto, še ne veda, upata, da jim s pomočjo dobrih ljudi uspe. Njihov svet je tu med štiri stenami. »Včasih gremo na Bloke, z Nikito smo bili skupaj en

dan na morju. Zjutraj tja in zvečer nazaj. Upamo, da jo bomo lahko peljali vsaj do kakšnega bazena, da ji bodo zdravniki dovolili zaradi težav z ledvicami. Drugega nimamo. Morda kakšen sprehod. Imamo staro televizijo, da pogledamo kaj na njej. Hvala bogu za zdaj vsaj še elektriko lahko plačamo. Za Nikito še nekaj oblačil dobimo od mojih kolegic. Midva? Nič, to, kar imava, nosiva že leta. Sem si pa pred časom kupila novo trenirko. Raztrgana pa res ne morem k zdravnikom in v bolnišnico.«

To je njihova zgodba. Vroč avgust pritiska na človeka, ki hodi naokoli. Malce se nasmejim sam pri sebi. Privoščljivo v dobri veri. Eh, moji ubogi ljudje. Če že ne morete nikamor iti, ker nimate denarja, ker ne zmorete, potem bodite vsaj veseli, da ste lahko doma, za stenami, kjer je vsaj malo hladneje. Ali si predstavljate tiste ubožce, ki morajo trpeti na vročem soncu na jahtah. Tam pa v tej vročini res ni prijetno. A to je bila samo bežna pobalinska misel. Potem sem se zresnil, usedel v avto in odpeljal proti Ljubljani. Oni pa so ostali v svoji revščini.

Zdaj pa je čas, da opravimo našo redno mesečno inventuro. Na dan 31. julij 2015 je bilo skupno stanje na računu Iskrice 31.207,11 evra. Julija letos je 46 darovalcev zbralo 1185,37 evra pomoči. V istem obdobju smo Iskričinim družinam namenili 3021,71 evra.

In kako so darovali naši bralke in bralci? Štiri evre je podarila Barbara iz Kranja, po 10 evrov pa Jožefa Heber iz Dravograda, Nevenka Zrnec iz Grosupljega, Alojzija Pavšič iz Hrastnika, Bruno Rabak iz Kopra, Marija Kozelj iz Portoroža, Anton Črnugelj iz Postojne ter Peter Andot Harnold z Raven na Koroškem. 11,68 evra je podaril Dominvest, d. o. o., z Jesenic, po 15 evrov pa Bernard Gregorič iz Ankarana, Ernest Marinc iz Prebolda, Robert Kozel s Ptuja, Janez Dolenc iz Škofje Loke, Miroslav Mramor iz Velikih Lašč in Ivan Vrtačnik iz Vodice.

16,69 evra je dodala Jelka Blaznik iz Dravograda, po 20 evrov pa Ivanka Sinobad iz Begunj, Z. A. iz Brežic, Olga Črmelj iz Gorenje vasi, Liza Pokorn iz Izlak, Irena Kosmina iz Izole, Lilijana Marolt iz Ljubljane, Vida Zver iz Murske Sobote, Martina Pibernik iz Šentvida, Ciril Bačer iz Vipave, Irena Petač iz Zgornje Besnice in dvakrat Franc Ciperle iz Žabnice. 25 evrov je podarila Marjana Predikaka iz Slovenj Gradca, po 30 evrov pa Janez Orehek, s. p., iz Domžal, Majda Vrtovec iz Kopra, Marija Gabrijela Vidali iz Mengša, Stanislava Curk iz Nove Gorice in Matej Vozel iz Višnje Gore.

33 evrov sta prispevala Jožica in Avgust Ilič iz Ljubljane, 40 evrov Ana Marija Muster iz Ljubljane, 45 evrov Franc Rojnik iz Laškega, po 50 evrov F. S. iz Sevnice ter Branko Balantič iz Žirov. 60 evrov je podarila Ivica Žitnik iz Ljubljane, 100 evrov Franc Bergant iz Radovljice, 120 evrov pa Maja Lorbek iz Izole.

Na sklicno številko 2909 je 10 evrov namenil Simobil, d. d., iz Ljubljane, 20 evrov Helena Kočar iz Radomelj in 40 evrov Telekom Slovenije, d. d. Družini Lanišek pa je 10 evrov podaril Cvetko Briški iz Medvod.

»Pri vsem, kar smo naredili v stanovanju, so nam pomagali dobri ljudje, na Blokah, od koder prihajamo, si pridelamo le nekaj krompirja. Drugih sorodnikov tako rekoč ni, malo pomaga moja kolegica z oblačili za otroka, drugo dobimo. Nikita pa raste in vse, kar ima v omari, je že dejansko prerasla. Ima nekaj igrač, dobila jih je, tudi knjige je dobila. To je njen svet.« Svet Bernarde, Nikite in Romana je med štirimi stenami sredi Cerknice